

MEHMED FIRINCI AGABEY'İN

“Aziz Hatırasına”

İman ve Kur'ân'ın Hizmetinde Bir Ömür: Fırıncı Ağabey¹

 Muhammet Özdemir

S EVENLERİNİN FIRINCI AĞABEY DİYE HİTAP ETTİĞİ MEH-
MED NURİ GÜLEÇ, 1929 yılında, Bursa'nın İnegöl ilçesi Yenice-i
Müslim köyünde dünyaya gelir. Yenice-i Müslim'in ismi, 27 Mayıs
darbesinden sonra Küçükyenice olarak değiştirilir. Nüfusa, 10 Ekim
1931 tarihine kaydı düşülür. Böyle olunca, kendisinden sonra doğan
kız kardeşiyle ikiz doğmuşlar gibi bir durum doğar. Halbuki kendileri o tarihte
iki yaşındadır.

¹ Bu yazının hazırlanmasında, aşağıdaki kaynaklardan istifade edilmiştir: Fırıncı Ağabey ile Röportajlar. (Bu röportajlar serisi, vefatından kısa bir süre önce İstanbul İlim ve Kültür Vakfı tarafından kaydedilmiştir.) Abdülkadir Badıllı, Bediüzzaman Said Nursi Mufassal Tarihçe-i Hayatı, (3 Cilt). Necmeddin Şahiner, Son Şahitler Bediüzzaman Said Nursi'yi Anlatıyor, (6 Cilt). Ömer Özcan, Ağabeyler Anlatıyor, (7 Cilt). Prof. Dr. Ahmet Akgündüz, Arşiv Belgeleri Işığında Bediüzzaman Said Nursi ve İlmi Şahsiyeti, (6 Cilt).

Ailesi Isparta Uluborlu'dan İnegöl'e hicret etmiştir. Dedesi aslen Isparta Uluborlu ilçesinden olup, İnegöl'ün Yenice-i Müslim köyüne gelerek orada imamlık yapmaktadır. Nenesi daha evvelki yıllarda vefat etmiştir. Daha sonra dedesi de vefat edince, geriye iki yetim bırakır; beş yaşındaki babası ve 11 yaşındaki amcası; bir de pek hatırlayamadıkları Çanakkale'ye gönüllü giden ve şehit düşen ailenin en büyüğü İbrahim Amcası... Babası ağabeyinin hatırasına hürmeten ilk oğluna büyük amcasının isminin adını verir.

Yenice-i Müslim'in, imzasını bile atamayan ama adam okutmayı, çocukları yetiştirmeyi seven ileri gelenlerinden, misafırhane sahibi Demircioğlu Mehmed Ağa iki yetime sahip çıkar. Ağa, Fırıncı Ağabey'in babası Ahmet Naci'yi Bursa Işıklar Rüşdiyesi'ne, amcasını da İstanbul'a medreseye gönderir, eğitimleriyle yakından ilgilenir. Bu yıllar, Cumhuriyet inkılapları ve bir dizi gelişmenin yaşandığı senelerdir.

Ahmet Naci Rüşdiyeyi bitirdikten sonra, İstanbul'a gelir ve Çarşamba Kovacı Dede Medresesi'nde Arapça tahsiline başlar. Fakat Çanakkale Harbi çıkınca, devlet medrese talebelerine, "İsterseniz cepheye gidin; isterseniz derse devam edin. İki de devlet için müsavidir." diye söyler. Ahmet Naci de cepheye gitmeyi arzu eder ama yaşı küçük olduğu için kabul edilmez. Medrese kapanınca eğitimine son vermek zorunda kalır.

Bir müddet daha İstanbul'da kalır. Bu arada Amerikan Koleji'nin aşçıbaşı Gerzeli Hacı Usta'nın Sarıyer'deki lokantasında evvela çırak, sonra kalfa olarak çalışır. Bu süreçte, henüz bekarlık yıllarında börekçilik, fırıncılık zenaatini öğrenir. Hatta bir müddet Nuruosmaniye'de Kılıççılar Sokağında küçük bir fırını kiralar. Daha sonra Yenice-i Müslim'e döner, ama gönlü İstanbul'dadır.

Demircioğlu Mehmed Ağa, İstanbul'dan köye dönen Ahmet Naci'yi, kızlarından birisiyle evlendirir. Fakat ilk eşi Zeliha Ana üç çocuğunun ardından bir doğum esnasında rahmet-i Rahmân'a gider. Kısa süre sonra Demircioğlu Mehmed Ağa da vefat eder. Demircioğlu'nun eşi Hatice Nine iki üç çocukla kala kalır. Bu defa Ahmet Naci'yi diğer kızı Hüsniye Hanım ile evlendirir. Hüsniye Hanım'ın ilk oğlu Mehmed Nuri'nin ardından ikisi kız, ikisi erkek dört kardeşi doğar.

Fırıncı Ağabey'in hepsi rahmet-i Rahmân'a kavuşan kardeşlerinin isimleri şöyledir: İbrahim, Halime, Eşref, Zeliha, Mustafa, Hakkı, Fatma.

Fırıncı Ağabey, vefatından çok kısa bir süre önce ailesi ve çocukluğuna dair şunları anlatır: "1935'lere, 1936'lara varan devrelerde bazı çocukluk hatıralarımız... Bilhassa, mesela abimler, İbrahim Abim, Eşref Abim evde Kur'an öğrenme, ezan okuma gibi tecrübeler yapıyorlar. Fakat camide 'Tanrı uludur! Tanrı uludur!' diye, evde 'Allahu Ekber! Allahu Ekber!' diye okuyorlar."

Bir Osmanlı kasabası: Yenice-i Müslim

Yenice-i Müslim, Fırıncı Ağabey'in çocukluk yıllarında da dört tane misafir odasına sahip, geniş bir ovaya kurulu tipik bir Osmanlı kasabasıdır. Dağ köylerinden, perşembe günleri İnegöl Pazarı'na odun satmak için arabalarla gelen köylüler bu odalarda misafir edilirler. O misafirhanelerde hem kendilerine hem de hayvanlarına ikramlar yapılır. Ertesi sabah, namazdan evvel arabalarıyla yola çıkan misafirler 12 km mesafedeki İnegöl Pazarı'na giderler. Pazarda işlerini gördükten sonra, tekrar Yenice-i Müslim'e gelir, bir gece daha misafir kaldıktan sonra, ertesi gün köylerine dönerler. Fırıncı Ağabey'in dedesinin yol kenarındaki tarlasından biçtikleri yonca'yı hayvanlarına yedirirler. Dedesinin vefatından sonra da bu gelenek devam ettirilir.

Milli Mücadele yıllarında Yenice-i Müslim

Yenice-i Müslim, Yunan işgalini yaşayan köylerden biridir. Köy ahalisi, işgalcilerden kaçıp dağlara sığınır. Fırıncı Ağabey, o yılları annesinden, nenesinden naklediyor: "Yunanlılar 'Siz köye gelin, biz size herhangi bir şey yapmayacağız' diyorlar. Yeniden dağlardan köye geliyor, köylüler."

İstiklal Harbi zaferle neticelenince, işgal güçleri köyü terkeder.

"Nenemin öğrettiği zikirler, dualar"

Fırıncı Ağabey'in çocukluğunun en tatlı hatıraları nenesinin öğrettiği dualar ve zikirlerdir. Yıllar sonra Risale-i Nur, Cevşen-i Kebir, Şâh-ı Nakşibend'in evradı gibi metinlerle karşılaşıncı, "Nenemin bize öğrettiği dualara, zikirlerle şimdi bakıyorum da Nakşi tarikatının evradını bize öğretiyormuş. Köyde Nakşilik varmış. Şimdi Hizbü'l-Envari'l-Hakaiki'n-Nuriye'de Şâh-ı Nakşibend'in evradını okuyorum, bize nenemin öğrettiği o evrad" diyor.

Yenice-i Müslim camisiyle okuluyla mü'min insanların yaşadığı bir köydür. Fırıncı Ağabey'in ilk eğitim yıllarında köyün Koca İmam'ı İbrahim Efendi hem imam, hem de öğretmendir.

Cami avlusunun dışında bugün de hayatta olan üç koca çınar vardır. Kökleri yayılmış, yukarı doğru yükseliyor, çınarlar. Geceleri o çınarın dibine oturur, hikâyeler dinlerler. Bunlardan birisi, Hz. Peygamberin torunu Muhammed Mehdi'ye dairdir. Hülasesi, Hz. Peygamber'in torunu Muhammed Mehdi, düşmanlarla harb ede ede en sonunda bir kayanın önüne gelir, kaya açılır, içine girer ve kaya kapanır. Hazret, âhir zamanda yeniden çıkacak ve bütün dünyayı fethedecektir. Çocukluğunda o üç çınarın altında dinlediği bu efsanevi hikâyeye, hatırında kalır. Yıllar sonra Nurs'ta, her tarafı taş, taşı oyarak yapılmış, bir kayanın içindeki Üstad'ın doğduğu evi görünce kendince "O Muhammed

Mehdi dedikleri, kayanın içinde sırlanan çocuk herhalde budur” der ve çok duygulanır. “Çok duygulandım orada. ‘Fesühbanallah, bize temsili hikâye olarak anlatılan o şeyin hakikati, manası bu mudur?’ diye zihnimden geçirdim. O çocukluk hatırası ile Nurs’ta gördüğümü birleştirdim, bir nevi...”

İlk Kur’ân dersleri

Kur’ân öğreneceği çağlarında, köyde İmam Rüşdü Efendi’nin kendilerinden önce mezun olan oğlu Hafız Nuri, Fırıncı Ağabey ve köyün çocuklarını okutmaya başlar. Ancak devir değişmiş, köye yeni gelen öğretmen Hafız Nuri’nin babasına, tehditler savurmaktadır: “Senin bu oğlun, çocukların ahlâkını bozuyor. Bu çocuğu bu köyden gönder. Yoksa seni Bursa’ya gönderirim!” Bursa’ya dediği, hapse göndermektir. Hafız Nuri gidince, çocuklar Kur’ân taliminden mahrum kalır.

“Üstad’ı ilk duyuşum”

Fırıncı Ağabey’e, askerliğini Zonguldak’ta yapan ağabeyi, asker dönüşü Kastamonulu bir arkadaşıdan duyduğu bir hocadan bahseder. O sıralar Büyük Doğu’da Üstad’ın hayatına dair yazıları görünce, ağabeyinin anlattığı kişinin Üstad olduğunu anlar. “Üstad Bediüzzaman’ı ilk duymam bu şekilde olmuştu” diye anlatır.

İstanbul’a hicret

Fırıncı Ağabey, ailesiyle birlikte ilk defa 1938 yılında İstanbul’a gelir. Bir müddet kalan aile 1940’ta tekrar Yenice Müslim’e döner.

Ailenin İstanbul’a ikinci gidişini Fırıncı Ağabey tam tarihiyle hatırlıyor: 22 Mayıs 1945. Köyden Kur’ân dersleri aldığı Hafız Nuri de talim okumak için İstanbul’a gelmiştir. Beraber kalmaya başlarlar.

İlk günlerde Hafız Nuri namaz için durduğunda “Ya nasıl olacak Hafız Abi?” derken, o da namaza başlar. Ancak, kendi ifadesiyle dini bilgi bakımından çok çorak bir zemindedirler. Dini öğrenecekleri kitap bulamazlar. Sonra Çarşıkapı’da “Hoca” namı bir bayi vardır; ona sorar. Hoca müjdeyi verir: “Bu hafta çıkacak, İlmihal... Ama forma forma... Ömer Nasuhî Bilmen’in Büyük İslâm İlmihali”. O ilmihal her hafta bir forma, 15-25 kuruş fiyata satılmaktadır. İlk formayı büyük bir heyecanla alır. İlk forma “İtikad” bahsiyle başlamaktadır. “Cenab-ı Hak her yerde hazır ve nazırdır. Mekândan münezzeh hem her yerde var, hem hiçbir yerde yoktur.” şeklindeki cümleler zihninde dolandır durur. Sorularına hocalardan izah aramaya karar verir.

Risale-i Nur'a doğru

Nuruosmaniye Camii'nin müezzini Hafız Enver Ceylan Hoca'ya giderek "Hocam, bunu bana izah et!" der. Enver Ceylan Hoca, "Senin bu sualine Risale-i Nur Talebeleri cevap verirler. Ben sizi onlara göndersem olur mu?" sorusuyla mukabele eder. O yıllarda, 1946'dan itibaren çıkan ve 5-6 sayı arka arkaya Üstad'ı anlatan Büyük Doğu'yu takip etmektedir. Babası da sohbetlerinde gıyaben Üstad'dan bahsetmektedir: "Bundan daha büyük bir âlim, dünyada yok!"

Enver Ceylan Hoca'nın o sözleri üzerine, gitmeye karar verir. Bu "gidiş"i hatıralarında şöyle anlatır: "Kadırga'da iki üniversite talebesi bir yeri Medrese-i Nuriye ittihaz etmişler. Onların yanına gittik. Sualimi o anda sormadım. Ortada bir portakal sandığı vardı. Onu rahle yapmışlar. Onun üstündeki, İhlâs Risalesi olduğunu sonradan öğrendiğim eski yazı bir kitaptan, 'Ehl-i dalaletin zilletindendir ittifakları; ehl-i hidayet'in izzetindendir ihtilafları' diye bir cümle gördüm. Allah Allah... Bir tarafta ehl-i hidayet ama ihtilaf; bir tarafta ehl-i dalalet fakat ittifak... Böyle başlayıp izah edince, çok hoşuma gitti. 'Ben buraya her gün gelebilir miyim?' diye sordum. 'İkindiden sonra her gün gelebilirsin.' dedi, Muhsin Abi... Ve öylece Risale-i Nurları bulduk. Hafız Nuri ile namaza başladık; Muhsin Alev ile Risale-i Nur'u tanıdım."

Bu yıllarda ailenin geçim kaynağı Nuruosmaniye Camii'nin alt tarafında, Kılıççılar Sokağında açtıkları fırındır. Bir taraftan da Kadırga'daki üniversitelilerin evine gidip gelmektedir. Bu sıralar Muhsin Alev'in bastırıldığı Gençlik Rehberi sebebiyle dava açılır. Üstad Hazretleri, 21 Ocak 1952'de Gençlik Rehberi Mahkemesi için İstanbul'a gelir. Fırıncı Ağabey Üstad'ın İstanbul'a gelişini Gece Postası gazetesinde okuduğu bir haberden öğrenir. Kadırga'dan Süleymaniye 50 numaraya taşınan üniversitelilerin yanına giderek, Üstad'ın Sirkeci'deki Akşehir Palas Otelinde kaldığını öğrenir. Muhsin Abi, "Sabah namazında gel, Hazret-i Üstad'a gidelim" müjdesini verir ve ertesi sabah birlikte Üstad'a giderler.

"Sen esas, esas nerelisin?"

Üstad'ı ilk ziyaretinde memleketini sorması üzerine aralarında şöyle bir konuşma geçer: "Hazret-i Üstad bana üç defa sordu. Ben ilkinde 'Bursa İnegöllüyüm' dedim. Sonra epey bir zaman geçti, yine sordu: Bir daha 'İnegöllüyüm' dedim. O ilk ziyaretimde yanında iki buçuk saat kadar kaldık. Son olarak 'Sen esas, esas nerelisin?' diye, sordu. Böyle 'esas, esas' deyince, 'Üstadım, böyle böyle...' diye anlattım macerayı. İmamlık için bir köye gelmiş dedem, Isparta Uluborlu'dan; oranın Hatipoğlu Ailesinin efradından bir hoca, onun oğlunun oğluyum...' İşte o zaman Üstad, 'Sen Ispartalısın!' dedi."

Mehmed Nuri'den Fırıncı Mehmed'e...

Hazret-i Üstad bu ilk ziyarette; “Ne iş yaptığını” sorar. “Fırıncılık yapıyoruz, Üstadım” diye cevap verince Üstad, “İnsanların ekmeğine hizmet etmek çok sevaptır” der.

Fırıncı Ağabey, “Ekmek değil de biz pasta, börek, simit, bu nevi şeyler yapıyoruz.” deyince, “O daha sevap” diye iltifat eder.

Bu tarihten sonra Üstad onu hep, “Fırıncı Muhammed” olarak çağırır. Hz. Üstad'ın verdiği bu ismi, Üstad'ın etrafında, hizmetinde olan bütün ağabeyler ve kardeşler de tekrarlayınca, Mehmed Nuri ismi Fırıncı Mehmed Ağabey şekline dönüşür.

Birçok konuda Üstad konuşur, Fırıncı Ağabey ve beraberindekiler dinler. Daha sonra Üstad kendisine “Sen bana tereyağı ve kesme şeker al” diye, bir miktar para verir. Alıp getirdiği tereyağı ve şekerin bir kısmını Fırıncı Ağabey'e vererek, bununla kendisine börek yapmasını ister.

Sonrasında, Üstad'ın 1952 İstanbul günlerinde pek çok defa ziyaretinde bulunur. Bir defasında Necip Fazıl'ın ziyaretinde de huzura beraberce girerler.

Üstad, bir müddet sonra İstanbul Fatih'teki Reşadiye Oteline yerleşir. Burada kaldığı günlerde de Fırıncı Ağabey, her zaman ziyaretinde bulunur ve hizmetlerini görür.

Emirdağ'dan gelen bir grup Nur Talebesi, Üstad'ı alarak 17 Mayıs 1952'de Emirdağ'a dönerler. O günlerde memleketi İnegöl'de bulunan Fırıncı Ağabey, Emirdağ'a Üstad'ı ziyarete gider. Üstad kendisini, “Fırıncı Muhammed'sin sen!” diye karşılar.

Ziyaretin ardından İstanbul'a dönen Fırıncı Ağabey İstanbul/Süleymaniye Kirazlı Mescid Sokak 50 numarada Muhsin Alev, Ahmet Aytimur ve Ziya Arun Ağabeylerle birlikte Risale-i Nur hizmetlerine devam eder. Gece fırında çalışır, öğleden sonra geldiği Nur dershanesinde çalışır.

O yıllarda risaleler henüz yeni yazı ile neşredilmediği için “Bir daktilo alalım” diye, dört arkadaş kişi başı 7,5 lira koyarak 30 liraya Erika marka bir daktilo alırlar. O daktilo ile ilk defa “Kur'ân nedir? Tarifi nasıldır?” başlıklı, Yirmibeşinci Söz'ün giriş kısmı yazılır. Ve o daktilo uzun yıllar hizmet eder.

Aynı günlerde Muhsin Alev, Üzeyir Şenler, Mehmed Emin Birinci, Hakkı Yavuztürk gibi ağabeylerle İstanbul'da, Isparta ve İnebolu'da eski yazıyla teksir edilen kitapların ciltlenmesi, muhafazası ve Anadolu'ya sevk ve dağıtım hizmetlerinde birlikte çalışır. Risale-i Nur dersleri ise Süleymaniye'de evvela 50 numarada, sonra yanındaki 46 numarada devam etmektedir.

1953 yılı baharında, Hz. Üstad'ın bir mektubu Samsun'da yayımlanan Büyük Cihad gazetesine, Mustafa Sungur Ağabey tarafından ulaştırılır ve "En Büyük Hakikat" başlığıyla neşredilmesinden sonra Sungur Ağabey tutuklanır. Üstad'a da bu sebeple Emirdağ'dan Samsun'a gelmesi için mahkeme tarafından "ihzariye"¹ çıkarılır. Üstad Hazretleri de Emirdağ'dan Eskişehir'e oradan da 20 Nisan 1953'te İstanbul'a gelir ve Beyazıt'taki Marmara Palas Oteli'nin üst katına yerleşir. Muhsin Alev Ağabey, tedbir düşüncesiyle birkaç gün Üstad'ın yanına gitmelerinin doğru olmayacağını tembihler. "Madem maslahat öyle icap ediyor, peki" diye düşünür Fırıncı Ağabey.

Üstad Fırıncı Ağabey'i çağırıyor

Birgün fırında olmadığı esnada Ahmed Aytimur Ağabey gelip bir not bırakır: "Kardeşim, Üstadımız senden börek yapıp getirmeni istedi!" Çok heyecanlanır. Notu alır almaz hemen Marmara Oteli'ne gider. Otelden ayrılıp Çamlıca'ya gittiğini öğrenir. Çamlıca'ya varınca oradan da ayrıldığını söylerler. Muhsin Alev Ağabey'e ulaşmaya çalışır, ama onun da Süleymaniye 50 numaraya gitmediğini, Şehzadebaşı'ndaki yurttan kaldığını öğrenir. Bu arada vakit gece yarısını geçer.

Muhsin Ağabey, ahşap bir otel aradıklarını ama bulamadıklarını; Üstad Hazretlerinin de Helvacı Şükrü Efendi'nin evinde misafir olduğunu ve ahşap bir otel bulamazlarsa, ertesi gün Üstad'ın İstanbul'dan ayrılacağını ifade eder.

Üstad Fırıncı Ağabey'in evinde kalmaya başlıyor

Muhsin Alev Ağabey ile yaptığı görüşme Fırıncı Ağabey'i çok müteessir eder ve birden o yıllarda yeni ikamet etmeye başladıkları ev gözünün önüne gelir: "Biz bu evi boşaltsak, Hz. Üstad acaba orada oturmaz mı? diye düşünür. Ve bu düşüncesini Muhsin Ağabey'e söyler. Sonrasını Fırıncı Ağabey şöyle anlatıyor:

"O zaman bizim oturduğumuz ev kiralık. Yeni de taşınmıştık. 3-5 ay olmuştu. Manav Fethi'nin evi. Muhsin Abi'ye 'Nasıl teklif edelim?' dedim.

"Dedi: "Sabah namazından sonra gel, Üstad'a birlikte gidelim, anlatalım. Üstadımız ne derse, ona göre yaparız.

"Akşamdan pedere, valideye anlattım, hemşirelere... Allah razı olsun, babam da anam da 'Tamam' dediler. Fırının yanında boş bir yer vardı, bizim elimizin altında. İki odalı bir yer. İki buçuk oda. Hiçbir eşya yok orada ama, 'Ne yapalım, alırız.' Ve bütün eşyasıyla, her şeyiyle evi terk ettik.

1 Birinin mahkemeye celp ve dâvet edilmesi maksadıyla yazılan yazı.

“Ben sabah namazından sonra gittim, anlattım. Üstadımız ‘Sen git, haber ver. Onlar ayrılınsın, ben gelip bakayım, münasipse kalırız.’ buyurdular. Öyle yaptık.

“Ben kapıyı açarken, hem de süratli gittiğim halde, taksi tutarak, Üsküdar’dan gemiyle geçerek, Üstad’ımız da geldi. Beraber girdik. Peder valide merdivende karşıladı.

“Bir iki defa, biz mektupları yeni yazıyla yazıyoruz; buradaki hizmetleri anlatma bakımından, ama eski yazıya tam vakıf kimse pek yok; babam var. Babama götürüyordum, o yeni yazıları eski hatt-ı Kur’ân’a çeviriyor ve gönderiyorduk, mektupları. Muhsin Abi herhalde söylemiş ki, böyle böyle diye...”

“Hz. Üstad: ‘Ya bana gelen mektupları hatt-ı Kur’ân’a sen çeviriyor muşsun, değil mi?’ diye iltifat ederek, merdivende... Valide de orada, o da ziyaret etmiş oldu. Ve Hz. Üstad çıktı, baktı: ‘Tamam’ dedi, ‘Burası mübarek, burada kalırız!’ buyurdular. O andan itibaren o evde kalmaya başladı Hz. Üstad. Bir kısım eşyayı diğer eve naklettik.”

Üstad Hazretleri bu evde, Eskişehir’e gideceği 15 Temmuz 1953’e kadar, takriben üç ay kadar ikamet eder. Bu süre içinde hem Fırıncı Ağabey hem de o gün için hizmetinde bulunan Nur Talebeleri hizmetini görürler. Mahalle sakinleri de Üstad’ı tanımaya başlar. Bu günlerde Üstad zaman zaman Draman-Cihangir arasında çalışan otobüslerle Taksim’e, oradan da Sarıyer’e ve boğaz sırtlarına hava almak için çıkar.

Fırıncı Ağabey umumiyetle ikinci sırasında Üstad Hazretleri’nin yanında olmaya gayret eder. Bazen birlikte namaz kılarlar. Bugünlere dair çok şirin, güzel hatıraları vardır.

1953’ün Ramazan günleridir. Zübeyir Ağabey, Abdullah ve Hüsnü Ağabeylerle birlikte buldukları Urfa’da tevkif edilir, oradan da Isparta’ya gönderilirler. Bir ay Ramazan’da Isparta’da cezaevinde yatar; tam arefe günü tahliye olurlar ve bayram namazından sonra İstanbul’a ulaşırlar. Üstad Asâ-yı Mûsâ’dan Akan Bir Nur Çeşmesi’ni tanzim eder, Zübeyir Ağabey’e yeni yazıyla mumlu kâğıda daktilo ettirir ve teksirle çoğaltılır. Fırıncı Ağabey’in, neşriyatın nasıl yapıldığına ilk şahitliği bu kitabın teksir edilme sürecidir.

Samsun Mahkemesi, Üstad’ın, sağlık sorunları sebebiyle gidemediği için İstanbul’dan gönderdiği savunmayı kabul etmez ve yeniden ifade için Samsun’a çağırır.

Tam da o günlerde Hz. Üstad bir sabah dokuz, dokuz buçuk sıralarında Fırıncı Ağabey’i çağırır. “Biz Samsun’a gitmeye karar verdik. Mahkeme yeniden celb çıkarmış. Gitmemiz lazım. Buradaki her şeyi sana bırakıyoruz” der.

Fırıncı Ağabey, neşriyat hizmetlerini bilmediğini, paketleme, getirme, götürme işlerini yapabileceğini; daktilo etme, teksir çekme gibi işleri bilmediği için yapamayacağını beyan eder ama Üstad her defasında “Sen yaparsın!” diye ısrar eder. Bu arada da Samsun’a nasıl gidileceği ile yeni bir raporla mazeret beyan ederek gitmenin imkanları üzerinde konuşulmaktadır. Fırıncı Ağabey “Üstadım ben yapabilirsem, herhangi bir şey söylemem. Ama beceremem de onun için” deyince Üstad yine aynı sözlerinde ısrar eder: “Sen yaparsın!”

Gerisini şöyle anlatıyor Fırıncı Ağabey: “Üstadım! Yani ben yapabilirsem, ka-tiyen böyle demem. Ben ne lazımsa yapayım ama bunları bilmem de onun için...” dedim. ‘Sen yaparsın!’ diye Üstad, daha yüksek bir sesle mukabele etti. Allah Allah... Meğer yaparmışız. Hâlen yapıyoruz.”

Üstad dostlarının devreye girmesiyle bu defa acilen “Sıhhi Heyet Raporu” olarak Samsun’a gitmez. İstanbul’dan ayrılmadan önceki son Cuma namazı için Bayezid Camii’ne gider. Fırıncı Ağabey de namaz için Bayezid’e gider. Namaz çıkışı Üstad’a ulaşır. Daha sonra Üstad ve Muhsin Alev Ağabey ile birlikte dolmuşa binerler. Biraz sonra da Fırıncı Ağabey’in babası ve kardeşi Mustafa da gelir. Aynı dolmuşla birlikte eve doğru yola çıkarlar. İstanbul’da son kez Üstad’la böyle buluşurlar.

O günlerde Üstadı götürmek üzere Emirdağlı Nur Talebelerinden Hamza Emek Ağabey ve birkaç Nur Talebesi İstanbul’a gelir ve Hz. Üstad’ı da alarak Emirdağ’a dönerler.

Muhsin Alev Ağabey “Ev boş, anahtarı alın” diye haber verir. Fırıncı Ağabey ve ailesi tekrar, ailesinin kiraladıkları Manav Fethi’nin evine geçerler.

Isparta’da Üstad’ı ziyaret...

Üstad’ın ayrılışından bir ay sonra, 1953 yılı temmuz ayı sonuna doğru Fırıncı Ağabey askere gider. Sağlık sebepleri ile çok kısa bir askerlik yaptıktan sonra, askerlik dönüşü Isparta’ya Üstad’ı ziyarete gider. Üstad gelişinden çok memnun ve mütehassis olur. O esnada Afyon Mahkemesindeki dava affa girmekle beraber, kitapların iadesi yönünden devam etmektedir. Mahkeme, kitapları Ankara’ya Diyanet’e bilirkişiye gönderir ve gelecek rapora göre karar verilmesini kabul eder. Üstad, “Senin geldiğin çok iyi oldu, çok güzel oldu. Ben Ceylan’ı Ankara’ya gönderecektim, sen geldin, iyi oldu. Şimdi seni Ankara’ya göndereceğim” der. Ceylan Çalışkan Ağabey, Ankara’daki bir kısım dostlara hitaben bir mektup yazar. Ankara’ya ulaşınca Hukuk Fakültesi talebesi Atıf Ural ile buluşur.

Ertesi gün Diyanet’teki bazı dostlarla, Avukat Hulusi Bitlisi Aktürk, DP Afyon milletvekillerinden bazılarını ziyaret ederek mektupları verir. Bu arada

yine Hukuk Fakültesi talebesi Mustafa Türkmenoğlu Ağabey ile de akşamları buluşur. Üç günün sonunda neticeyi Isparta'ya Atıf Ağabeyle birlikte bir mektupla bildirerek İstanbul'a döner.

Bir yıl kadar fırında çalışarak işleri tanzim eder. İstanbul'da birlikte Risale-i Nur hizmetlerinde çalıştıkları Mehmed Emin Birinci, Hakkı Yavuztürk, Üzeyir Şenler gibi medresede kalan arkadaşlarının tamamı 1954 sonbaharında askere giderler. Ahmet Aytimur Ağabey de memleketine gitmek mecburiyetinde kalınca, fırını 13 yaşındaki kardeşi Hakkı'ya bırakır; babası Ahmet Naci Efendi'ye "Ben gidiyorum. Hakkı'ya ben uzaktan yardım ederim" diyerek Süleymaniye 46 numaraya taşınır. O taşınmayı şöyle özetler: "Ve 1954 senesinin Ekim ayı gibi medreseye girdik ve ondan sonra çıkamadık. Ve halen böyle devam ediyoruz. Neşriyat işlerine ondan sonra başladık."

Artık zaman zaman Üstad'ı ziyaretleri başlar. O günlerde Isparta'dan gelen bir pakette daktilo ile yazılıp teksir edilmiş 30 adet 23. Söz çıkar. Bir tane yanına alarak Isparta'ya gider. Hüsnü Ağabey "Üstadımız Eğirdir'de" deyince Eğirdir'e gider. Yanına uğradığı Eğirdirli Çilingir Ali (Savran) Ağabey de Üstad'ın Barla'da olduğunu söyler. Ertesi gün Barla'ya doğru yola çıkar ve Bedre civarında Üstad ve ağabeylerle karşılaşır.

Üstad'la görüşükten sonra, Üstad Isparta'ya dönmesini ve ertesi günü kendisinin de Isparta'ya geleceğini söyleyince, Ceylan Ağabey ile birlikte Isparta'ya dönerler.

Isparta'ya gelirken yanında getirdiği teksir 23. Söz gibi risaleleri neşretmek arzusundadır. Konuyu açtığında Üstad, "Sen Ceylan'la konuş!" diyerek onu Ceylan Ağabey'e yönlendirir. En önemli konu, daktilo metinlerin arasına yazılacak Kur'an ayetleridir. Ceylan Ağabey, "Siz daktilo edin, ben geleyim, ayetlerini yazarım" der. Ve yaptıkları istişareyle 23. Söz'den başlamaya karar verirler.

İlk teksir: 23. Söz

İstanbul dönüşü, hazırlıklara başlar. 23. Söz'ü Fırıncı Ağabey okur, Pertevniyal Lisesi talebesi Galip Gigin daktilo eder. İlk neşriyat 23. Söz ile başlar.

Diyanet'in müsbet raporu sonrası

1956 yılı başlarında Diyanet İşleri Başkanlığı, Afyon Mahkemesinin bilirkişi raporu talebine müsbet bir cevap verince, bütün risaleler sahiplerine iade edilir.

İstanbul'da Fırıncı Ağabey, askerden dönen Mehmed Emin Birinci, Hakkı Yavuztürk, Ahmet Aytimur ve Halil Yürür ağabeylerle birlikte neşriyat hizmetlerini planlarlar. Konferans, İman Hakikatleri, Hanımlar Rehberi, Lem'a-

lar gibi bazı eserleri 1956 yılında ilk matbu neşriyata kadar teksir olarak basarlar ve basılan kitapları da Türkiye sahinında nur talebelerine gönderirler.

Risale-i Nur'lar matbaalarda basılmaya başladığında kitaplar dizildikçe forma halinde tashih nüshaları alınır, bizzat ya da ziyaret etmek isteyen birileri eliyle Üstad'a gönderilir. Formalar Hz. Üstad'a okunur, Üstad Hazretleri tashih edilecek yer varsa eder, tekrar İstanbul'a gönderir ve basılır. Ankara'da da neşriyat işi aynı şekilde devam eder.

Ankara Davası ve Avukat Bekir Berk'le tanışma...

Neşriyat hizmetleri devam ederken, Nazilli'de yaşanan bir olay üzerine gazeteler Nur Talebeleri aleyhine yalan beyanlarla şiddetli neşriyata başlar. Üstad, "Buna cevap mahiyetinde bir lahika mektubu neşredelim" der. O günlerde yanında kalan Tahiri, Zübeyir, Ceylan, Bayram, Sungur abilerin imzasıyla bir mektup hazırlayıp Üstad'a okurlar. Üstad bazı yerlerini tashih eder, bazı yerlerini de çıkarttırır ve Nur Talebelerine gönderirler. Mustafa Türkmenoğlu Ağabey de daha okunaklı olması ve daha fazla kimsenin istifade edebilmesi gayesiyle, Rüştü Çakın'ın ismini de ilave ederek bu mektubu matbaada bastırır. Bunun üzerine gazeteler "Nurcular beyanname dağıttılar!" diye hücumla geçerler ve Ankara Cumhuriyet Savcılığı, mektupta adı geçen ağabeylerle birlikte Mehmed Emin Birinci ve Mustafa Türkmenoğlu ağabeyler hakkında gıyabi tevkif kararı verir.

"Nur Talebelerinin Ankara Davası" adıyla bilinen bu süreçte, Isparta Milletvekili Dr. Tahsin Tola, Türk Milliyetçiler Derneği'nden tanıdığı Avukat Bekir Berk'i arayarak "Bizim Nur Talebesi kardeşler tevkif edildi. Davasını alır mısınız?" diye soruyor. O zaman Bekir Berk Ağabey Dr. Tola'ya, "Alır mısınız değil, 'Emrediyorum alacaksınız!' demen lazım bana" şeklinde karşılık verir.

Maznunlara "Ben sizin davanızı mı müdafaa edeyim, yoksa tahliyenizi mi temin etmek için müdafaa yapayım?", sorusu üzerine "Bizim tahliyemiz mühim değil, davanızı müdafaa edin!" karşılığını alan Bekir Abi, o günden itibaren Risale-i Nur'un avukatı haline gelir.

Dr. Tahsin Tola, Fırıncı Ağabey'e "Siz Bekir Berk'i Nuruosmaniye Caddesi, Altay Apartmanında bir ziyaret edin" diye, arar. Gidip ziyaret ederler ve böylece tanışır. Bekir Ağabey çok hüsnü kabul gösterir ve ilk arkadaşlıkları böyle başlar.

Üstad'ı İstanbul'a davet

1958 yılından Üstad Hazretleri Emirdağ, Eskişehir, Barla, Eğirdir seyahatlerine başlar. Bu arada 1959 yılının son günlerinde Ankara'ya gider. Fırıncı Ağabey hatıralarında bu durum karşısında "Acaba İstanbul'a gelmez mi?" diye gönlünden geçirdiğini söyler. O sıra gazeteler Üstad'ın seyahatleri bahanesiyle yoğun şekilde aleyhte yayın yapmaktadır. Fırıncı Ağabey ve arkadaşları Dr. Tola'yla telefonda konuşup, "Bu adamları mahkemeye verirse, mutlaka mahkûm olurlar, Üstad'ımıza söyleyin, kendisi bu defa vekaletname verse iyi olur" derler. Ertesi sabah Bekir Ağabey, Üstad'ın Dr. Tola aracılığıyla "Vekaletname vereyim, lüzum görüyorlarsa İstanbul'a geleyim" dediğini söyler. Onun üzerine Fırıncı Ağabey, "Madem Üstad böyle söylemiş, biz diyelim, Üstad İstanbul'a gelsin. Üstad kendi kendine gelmez, ama bizim davetimiz, gelmesi için bir vesile olabilir" der; Üstad'ı İstanbul'a davet ederler. Üstad da ertesi gün İstanbul'a doğru yola çıkar.

Hz. Üstad İstanbul'da

Üstad, 1959 yılının son günü İstanbul'a ulaşır. Üstad'ı Kartal'da karşılayan Nur Talebelerinin arasında Fırıncı Ağabey de vardır. Üstad'a Sultanahmet'teki Piyer Loti Oteli'nde bir daire ayırtmışlardır, fakat kimin geleceğini söylememişlerdir. Herhangi bir sorun olmaması için yolda, bir benzin istasyonundan oteli arayarak bilgi verirler. Bu bilgi üzerine hem Emniyet hem de basın olaydan haberdar olur. Bir anda otelin önünde büyük bir izdiham olur. Bundan rahatsız olan Üstad, Bekir Ağabey'e, "Sen söyle, ben Şafi'yim, fotoğraf benim mezhebimde iyi değildir, çekmesinler" der. Bekir Ağabey söyler ama inadına gazeteciler gittikçe çoğalır ve flaşlar daha çok patlar. Bunun üzerine Zübeyir Ağabey, Fırıncı Ağabey'e "Kardeşim, Üstad çok rahatsız oldu, şemsiyeyi aç, tâ ki ışıkları Üstada gelmesin" der. Fırıncı Ağabey, şemsiyeyi öne doğru eğerek açar ve flaşlardan Üstad'ı korur.

Bekir Ağabeyle Zübeyir Ağabey Üstad'ın kollarında, Fırıncı Ağabey önünde ve şemsiyeyi tutar vaziyette otele varırlar. Fakat bir taraftan gazeteciler, bir taraftan halk, bir taraftan da Nur Talebeleri öyle bir izdiham meydana getirmişlerdir ki, 5 metrelik mesafeyi yürümekte zorlanırlar. Haberi alan polisler çoktan otelin lobisi, santralını tutmuştur.

Hz. Üstad'ı tuttukları iki odadan birine yerleştirirler. Diğer odaya da hizmet edebilmek için ağabeylerle birlikte Fırıncı Ağabey geçer. Üstad gelenleri kabul eder.

En son ders...

Akşam namazından sonra Üstad uzun, çok uzun bir ders yapar. Bu dersin ilk bölümünü dinleyenler arasında Avukat Bekir Berk, Avukat Necdet Doğanata, Salih Özcan, Hakkı Yavuztürk, Mehmed Emin Birinci, Halil Yürür, Hüsnü Bayramoğlu ağabeylerle Fırıncı Ağabey vardır. İkinci bölümünde de Nur Talebelerinden Ahmed Aytimur, Ali Demirel, Zekeriya Kitapçı, Galip Gigin, Üzeyir Şenler ağabeyler bulunurlar.

Nur Talebeleri için çok mühim düsturları ihtiva eden bu ders esnasında Hz. Üstad çok şiddetli konuşur. Çok haşmetli bir haldedir. Hatta bazen, dizlerinin üzerinde durduğu divandan fırlayıp ayağa kalkar, divan yaylanır. Fırıncı Ağabey, o derste Hz. Üstad'ın üç husus üzerinde durduğunu hatırlıyor.

Evvela, “Bu mahşeri kalabalığı buraya niye topladınız?” diye oradakilere kızar: “Bizi de kendilerine benzetirler. Bizi de nümâyişçi, âlâyişçi zannederler. Halbuki bizim mesleğimiz ihlâstır. Hizmetimiz böyle şeylere müsaade etmez. Biz her halükârda ihlâsı muhafazayla mükellefiz!”

Fırıncı Ağabey, Üstad'ın bu halinden çok mahzun olur. “Üstad'ı rahatsız ettik” diye düşünür. Ama biraz sonra Hz. Üstad'da birden bir değişiklik meydana gelir ve talebelerinin hüznünü giderecek ikinci bir düsturla devam eder: “Bizim vazifemiz yalnız ve yalnız ihlâs dairesinde imana hizmet etmektir. Risale-i Nur ehl-i küfrün belini kırmıştır. Merak etmeyiniz. Hiçbir halt edemeyecekler. Ermeni-Taşnak komitesi, mason komitesi, komünist komitesi benimle uğraştı. Dünyanın en müthiş komitesi Nurculuktur. Fakat kat'iyen menfî harekete iznim yok. Her birinizi o genç Said kabul ediyorum.”

Üçüncü olarak, Risale-i Nur'un müsbet iman hizmetiyle memlekette asayişin temin edileceğini söyler. “Risale-i Nur'da ve Nur Talebelerinde kuvvet var. Fakat kullanmaya izin yok. Kur'an müsaade etmiyor. Yoksa 28 senelik düşmanlarımdan bir günde intikamımı alırım. Masumlara zarar gelir. Kat'iyen menfî harekete izin yoktur.”

Daha sonra, Fırıncı Ağabey ve birkaç Nur Talebesi, Bekir Ağabey'in yazıhanesine geçerler. O gün Bekir Ağabey, “O bağdaş kurmuş bir adam, birden ayağa nasıl kalkar?” diye, yazıhanede, Üstad'ın divandan fırlayıp ayağa kalktığı gibi kalmak ister ama, yapamaz. Üstad o hareketi yaptığı tarihte 87 yaşında, Bekir Ağabey ise 37 yaşında olmasına rağmen...

Gazeteci, Üstad'ın resmini nasıl çekti?

Ertesi sabah 1 Ocak, 1960 yılının ilk günüdür. Gazeteciler Piyer Loti Otelinin lobisini doldurur. Gazetecilerin sorularına “Niçin geldi İstanbul'a?” so-

rusuna Üstad, Bekir Ağabey aracılığıyla “Ankara’da basılmakta olan bir kitabıma Emniyetin müdahalesi üzerine avukatıma vekalet vermek için geldim” cevabını verir. Bu arada foto muhabirleri de Üstad’ın fotoğrafını çekmek için her türlü yola başvururlar. Sonrasını Fırıncı Ağabey şöyle anlatır: “Otelin arka kısmındaki odaların önü boydan boya balkondur. Balkondan bütün odaların görünmesi mümkündür. Zübeyir Ağabey gazetecilerin diğer odalardan girip de balkona geçmemesi için, Üstad’ın odasının önüne gelen balkona nöbetçi bıraktı. O esnada Üstad Hazretleri öğle namazı kılıyordu. Namazdan sonra da Eyüp Sultanı ziyaret etmeyi planlanmıştı. Ben balkonda dururken foto muhabirlerinden birisi, diğer odaların balkon kapısından balkona çıkmıştı. Bana doğru yaklaştı. Zübeyir Ağabey odadaydı. Cam açık. Ben Zübeyir Ağabeye baktım. Zübeyir Ağabey, ‘Bırak kardeşim, Üstadı o haşmetli vaziyetle çeksin’ dedi. Adam camın önüne gitti. Üstad tahiyatta iken, birkaç flaş patlattı. Ne çare ki, Üstad çok rahatsız olmuştu, namazı bozdu. ‘Ne oluyor?’ dedi. Zübeyir Ağabey sese koştu. Üstad Hazretleri çok hiddetlenmişti. Namazı yeniden eda etti. İstanbul seyahatinin geri kalanını iptal edip Ankara’ya dönmeye karar verdi. Ve hemen araba hazırlandı.”

Üstad’ın İstanbul ziyareti üzerine İstanbul matbuatının haberleri ile İsmet İnönü’nün beyanati karşısında İstanbul Valisi radyoda, Hükümet’in direktifiyle, “Yaşlı bir din alimi, mütevazı bir seyahat yapmaktadır” şeklinde başlayan bir açıklama yapar. 27 Mayıs Darbesinden sonra Vali tevkif edilerek, Yassıada’ya götürülünce bu beyanatın da hesabını sorarlar. Emniyet, Galip Gigin ile Fırıncı Ağabey’i çağırarak, “Vali’ye bu beyanati siz mi verdiniz?” diye sorgular.

Üstad’ı son ziyareti

Fırıncı Ağabey, o günlerde basılan Şular kitabından Üstad’a tayinat olarak ayrılan 100 adet nüshayı iki çuvala yerleştirerek, Emirdağ’a götürür. Bu ziyaretinde memleketi Bursa’ya dair “Üstadım Bursa için ne düşünür?” diye merak eder. Böyle düşünürken Üstad, “Bursa ve havalisini Barla ve Isparta gibi kabul ediyorum” diyerek mukabele eder.

Bu son ziyaretinde Üstad, “Fırıncı’yı yolcu edelim” diyerek, Eskişehir’e kadar arabasıyla getirir. Oradan Hüsnü Ağabey’le Bursa’ya ulaşırlar. Arabanın gerekli bakımlarını yaptırdıktan sonra Fırıncı Ağabey İstanbul’a, Hüsnü Ağabey de Eskişehir’e dönerler. Üstad’la dünyada son görüşmesi bu ziyaret olur.

Son Veda’ya doğru

Ankara’dan ve çeşitli vilayetlerden talebelerinin daveti için Ankara’ya doğru yola çıkan Üstad Hazretleri, 10 Ocak 1960 günü geri çevrilerek, Hükümet tarafından Emirdağ’da mecburi ikamete tabi kılınır. 18 Mart’ta şiddetli ve ağır

hasta bir vaziyette Emirdağ'dan Isparta'ya, 20 Mart sabahı da son yolculuğuna, Urfa'ya doğru yola çıkar.

21 Mart'ta Urfa'ya ulaşırlar. Bediüzzaman'ın Urfa'ya geldiğini öğrenen halkta ve yöneticilerde büyük bir heyecan dalgası başlar. Emniyet, İçişleri Bakanının emriyle hemen Urfa'dan Isparta'ya geri dönmelerini söyler. Tartışmalar gün boyu devam ederken, Bekir Ağabey, Fırıncı Ağabey ve birkaç kişilik bir heyet, o sırada İstanbul Hilton Oteli'nde kaldığını öğrendikleri Başbakan Adnan Menderes'e bu duruma müdahale etmesini rica etmeye gitmektedirler. Radyodan Hz. Üstad'ın vefatını öğrenirler.

Tez vakitte Bekir Berk, Mehmed Fırıncı, Mehmed Emin Birinci, Ahmet Aytimur ve Süleymaniye 46 numaralı dersanesinin sahibi Abdurrahman Tan ile beraber altı kişi bir araba kiralayarak, hep beraber Urfa'ya doğru yola çıkarlar.

Üstad'ın cenazesi, hükümetin isteğiyle bir gün erken kaldırılınca, 3-5 dakika ile cenaze namazına yetişemezler. Birkaç gün daha Urfa'da kalırlar. Zübeyir Ağabey, "Ben hayatımı Urfa'da, burada bitireceğim" der. İstanbul'dan gelenleri uğurlarken, Ceylan Ağabey, Fırıncı Ağabey'e "Sen kal" der. Sungur, Hüsnü ve Ceylan ağabeylerle birlikte Üstad'ın arabasıyla Isparta'ya dönerler.

Üstad'ın vefatından sonra, onun odasına ilk girişini Fırıncı Ağabey şu cümlelerle anlatır: "Hz. Üstad'ın arabasıyla evvela Isparta'ya geldik. Isparta'da Üstad'ın odasında çok tabii hazin bir hal yaşadık. Tabii Üstadın yatağı yorgani bütün eşyaları duruyor. Divanı, odası bütün herşey... Ama Üstad yok. Böyle bir halde hayli duygulu anlar yaşadı herkes. Hatta Hüsrev Abi'yi ziyaret ettik. Hüsrev Abi ile de görüşüldü. Tekrar geldik. Bakıyorum, Ceylan Abi ama çok dirayetli, akli hareket ediyor. Ben de biraz Ceylan Abi'nin meşrebine yakınlaştım. Kendimi kurtardım o çok hazin, hakikaten duygulu durumdan..."

Üstad'dan sonra...

Sonra Üstad'ın Emirdağ'ındaki evine gelirler. Fırıncı Ağabey Emirdağ'dan İstanbul'a döner. İki ay sonra 27 Mayıs Darbesi olur. Üstad'ın vefatından kısa bir süre önce Nur Talebelerine yaptığı "Korkulacak bir şey yok! Korkmayın!" ikazlarını bu süreçte daha iyi anlar. Basılan eserlerin müsadere edilmesi ve yasaklar arasında Uhuvvet Risalesi'ni tab ederler. Ondandır dolayı Fırıncı Ağabey ve naşirleri gözaltına alırlar, fakat üç ehl-i vukufun bu eserde suç olmadığını söylemesi üzerine, savcılık onları serbest bırakır.

Bu baskı ortamında, Anadolu'daki Nur Talebelerinin de şevkini güçlendirmek için Risale-i Nur Sönmez adıyla bir broşür, ayrıca İstanbul Hizmetkârları olarak, Mehmed Emin Birinci, Mehmed Fırıncı, Bekir Berk, Hakkı Yavuztürk ağabeyler bir mektup neşrederler.

Bir taraftan da Üstad'ın hizmetkârı ağabeyleri İstanbul'da bir araya getirip, Risale-i Nur hizmetlerini, İstanbul merkezli yürütmek için gayret içine girerler.

Zübeyir Ağabey'i İstanbul'a davet

Darbecilerin Urfa'ya atadığı yeni vali Üstad'ın hizmetkârı talebelerini Urfa il sınırları dışına çıkarttırır. Abdullah Yeğin Ağabey ile Zübeyir Ağabey Adana'ya giderler. Abdullah Ağabey Adana'ya yerleşir. Zübeyir Ağabey de uzun zamandır görmediği annesini ziyaret niyetiyle memleketi Ermenek'e geçer.

İstanbul'da Fırıncı Ağabey ile birlikte hizmet eden ağabeyler, Zübeyir Ağabey'in Urfa'dan çıkmak zorunda kaldığını öğrenince Zübeyir Ağabey'i İstanbul'a davet etmeye karar verirler. Üzeyir Şenler'i bu niyetle Zübeyir Ağabey'e gönderirler. "Tamam kardeşim, sen git. Ben biraz kalayım. Buradan geleyim" cevabını verir.

Zübeyir Ağabey, önce Ankara'ya gelir. Çankırı Caddesi'ndeki medreseyi ziyaret etmek ister. Bu arada da medresenin hemen yanı başındaki Rüzgârlı Sokak'taki İstanbul otobüslerinden de biletini alır. Dersaneye geldiğinde, kapının girişinde bekleyen sivil polisler onunla birlikte içeridekileri alarak karakola götürürler.

Gözaltına alınanlar, sorgulamaların ardından serbest bırakılır. Zübeyir Ağabey de bu gözaltı olayı üzerine bir müddet Ankara'da kalmaya karar verir. Bir müddet de Eskişehir'de kaldıktan sonra, İstanbul'a gelir. Böylece vefatına kadar Risale-i Nur hizmetinde birlikte çalışırlar.

İstanbul'da bir taraftan neşir hizmetleri, bir taraftan da medrese hizmetleri yürümektedir. 1960'lı yıllar hem siyaset alemindeki çalkantılar hem de darbecilerin baskıları altında Risale-i Nur'un matbaalarda neşri hizmetlerinin yoğunluk kazandığı yıllardır. Neşriyat hizmetleri İstanbul merkezli devam etmektedir. İstanbul'da basılan eserler Anadolu'ya ulaştırılmakta; Nur Talebeleri aleyhine açılan davalar, Avukat Bekir Berk Ağabey tarafından takip edilmektedir.

Tevafuklu Kur'ân...

Bediüzzaman Hazretleri'nin Nur Talebelerine vasiyeti olan Kur'ân-ı Kerim'in, tevafuklu şekilde yazılarak tab edilmesi, 1960'ların sonuna doğru neşriyat işleri arasında mühim bir sıraya yerleşir.

Uzun çabaların sonunda, Zübeyir Ağabey'in yönlendirmesi ve İstanbul'a yerleşmiş olan Tahiri Ağabey'in riyasetinde Hattat Hamid Hoca'ya bir tevafuklu Kur'ân yazdırılması sipariş edilir.

Altı buçuk yıl kadar bir sürede Hattat Hamid'e yazdırılan Mushaf-ı Şerif, Fırıncı Ağabey'in uhdesinde İsmail Yazıcı, Habip Akbulut, Muhsin Demirel gibi genç Nur Talebeleri ile Refet Kavukçu Ağabey tarafından basıma hazırlanır. Uzun istişareler sonunda önce Türkiye'de daha sonra da Almanya'da özel olarak kurulan matbaada Kur'ân basılır.

Risale-i Nurlar İngilizceye tercüme ediliyor

1970'lerden itibaren dünyadaki gelişmelerle ulaşım, iletişim imkanları çoğaldıkça, Zübeyir Ağabey'in yönlendirmesiyle Risale-i Nurların öncelikle İngilizceye tercüme edilmesi gündeme gelir.

İngilizce tercüme ilk defa Fırıncı Ağabey'in öncülüğünde Amerika'da başlar. Birkaç tercüme denemesinin ardından Prof. Hamid Algar'a yaptırılmasının uygun olacağına karar verilir. Haşır Risalesi, Ayetül-Kübra ve Meyve Risalesi'nden Altıncı, Yedinci, Sekizinci Meseleler ile Tabiat Risalesi ilk tercüme edilen eserler olur.

Bu süreçlerde Amerika'ya giden Fırıncı Ağabey, Hasan Kondu, Osman Birgeoglu, Ümit Şimşek gibi genç Nur talebeleri ile birlikte bu hizmeti başlatır.

Almanca tercüme de başlıyor

Amerika'da tercüme çalışmaları devam ederken Fırıncı Ağabey, basımı devam eden Tefafuklu Kur'ân çalışması için Almanya'ya döner.

Bir sabah namazı matbaanın kapısındaiken, uyuşturucu bağımlısı bir Alman gencinin intiharına şahit olur. Derin bir acı duyar ve bu durum risalelerin Almancaya tercümesi fikrini netice verir. Almancaya ilk tercüme çalışmaları bu olayla başlar.

Uzun yıllar boyunca Almanya'da hem tercüme faaliyetleri hem de medrese ve neşriyat hizmetleri, Mehmed Emin Birinci Ağabey ile Fırıncı Ağabey'in gayretleri ile devam eder.

Amerika'daki ekip ise, Nur The Light ismiyle bir dergi çıkarma heyecanını yaşamaktadır.

90 yıllar: Risale-i Nur Dünya gündeminde

Fırıncı Ağabey'in hayat biçimi haline gelen Risale-i Nur, Kur'ân ve sair neşriyat hizmetleri 1970 ve 80'ler boyunca devam eder. 1989'da Doğu Bloğunun çözülmesi ve demir perdenin yıkılması ile Risale-i Nur hizmetleri için yeni bir dönem başlar.

Bir taraftan İstanbul İlim ve Kültür Vakfı öncülüğünde düzenlenen uluslararası sempozyumlar ses getirmeye başlarken, bir taraftan da pek çok ülkeden Risaleler ve tercümeleri istenir.

1987 yılında İngiltere'den gelerek Türkiye'ye yerleşen Şükran Vahide Hanım'ın yaptığı İngilizce tercüme, 1990'larda ivme kazanır. 1991 yılında Fırıncı Ağabey, Şükran Hanım ile evlenir. Böylece 1970'lerde başlattığı Risale-i Nurları dünya dillerine tercüme hizmetleri de hız kazanır.

Günümüze kadar, Risale-i Nurlar altmışa yakın dile tercüme edilir ve dünyadaki bütün ülkelere ulaşır.

İslam dünyası ve Risale-i Nur

Fırıncı Ağabey'in 1970'lerde Türkiye ziyareti sırasında Kayseri'de tanıştığı İhsan Kasım Ağabey, 1990'larda Türkiye'ye yerleşir. Fırıncı Ağabey'in teşvikleri ile İhsan Kasım Ağabey hem Külliyyatın tamamını Arapçaya tercüme eder, hem de Mısır, Suudi Arabistan, Irak gibi İslam ülkelerinde düzenlenen sempozyumlarla Risale-i Nur, İslam dünyasının da gündemine taşınır.

İslam dünyasında Risale-i Nur'un intişarı Ortadoğu ile sınırlı kalmaz. Malezya, Endonezya, Filipinler, Hindistan, Pakistan, Bangladeş gibi İslam ülkelerinde de hem risalelerin neşri gerçekleşir hem de sempozyumlar ve diğer hizmetlerle gündeme gelir. Bu hizmetlerin gelişmesinde ve sürdürülmesinde Fırıncı Ağabey'in büyük emekleri olur.

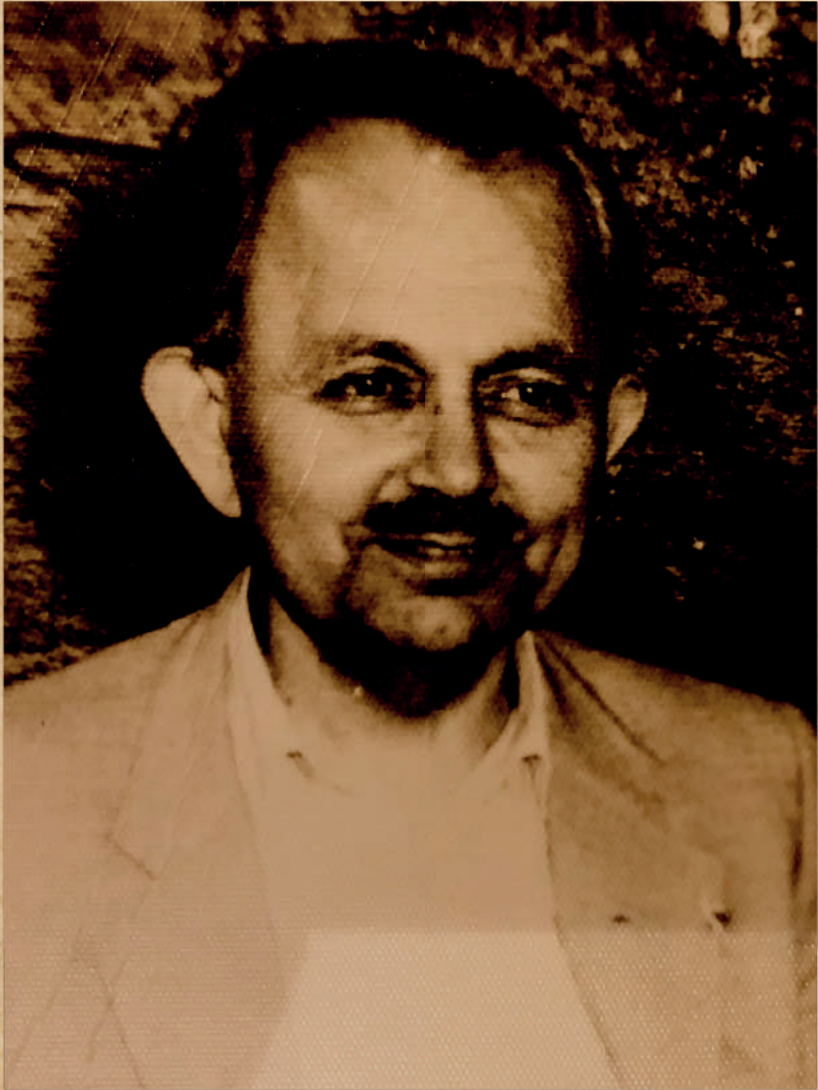
Bir çınarın göçüşü

Yetmişli, seksenli yaşlarında Risale-i Nur'un Türkiye ve dünyada intişarıyla mesrur olan Fırıncı Ağabey, Üstad'ın en büyük vasiyetlerinden olan Ayasofya'nın açılışına da şahitlik etti. İnternette dolaşan videoda, Cumhurbaşkanı'nın açılış müjdesini verdiği telefon görüşmesinde yaşadığı heyecan görülmeye değerdir.

Ömrünün son günlerinde İstanbul İlim ve Kültür Vakfı'nın, hatıralarını kayıt altına alarak bir belgesel hazırlamak üzere başladığı çekimlerin tamam-

lanmasından birkaç gün sonra rahatsızlanır. 3 Ekim 2020 Cumartesi günü, 10.40'ta rahmet-i Rahmân'a kavuşur.

Devam eden salgın hastalığa rağmen, hayatına dokunduğu binlerce seveni 5 Ekim 2020 Pazar günü, öğle namazını müteakip kılınan cenaze namazının ardından Eyüpsultan haziresinde Mehmed Fırıncı Ağabey'i ahirete uğurlarlar.

VEFAT
HABERLERİ

BEDİÜZZAMAN HAZRETLERİNİN TALEBESİ MEHMED FIRINCI AĞABEY VEFAT ETTİ

Bediüzzaman Said Nursi Hazretlerinin talebesi Mehmed Fırıncı ağabey Hakkın Rahmetine kavuştu.

92 yıllık ömrünü Kur'an ve İman hizmetinde geçiren, tevazuu, şefkati, nezaketi ile gönüllerde taht kuran, **asrımızın mühim bir Kur'an tefsiri olan Risale-i Nur'ların** neşriyatında ve birçok dünya diline çevrilmesinde çok önemli hizmetler gören muhterem **Mehmed Fırıncı ağabey bugün saat 10:40 itibarıyla Rahmet-i Rahmana kavuştu.**

İstanbul İlim ve Kültür Vakfı

Mütevelli ve İcra Heyeti

03.10.2020

MEHMED FIRINCI AĞABEYİN CENAZE PROGRAMI

Bugün Hakkın rahmetine kavuşan Bediüzzaman Said Nursi Hazretlerinin talebesi Mehmed Fırıncı ağabeyin cenaze programı belli oldu.

Fırıncı ağabeyin cenaze namazı 4 Ekim Pazar (yarın) öğle namazında Eyüp Sultan camiiinde kılınacak.

Ardından Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın tensipleri ile Eyüp Sultan camii haziresine defnedilecek.

İstanbul İlim ve Kültür Vakfı

Mütevelli ve İcra Heyeti

03.10.2020

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan Mehmed Fırıncı ağabeyimizin eşi **Şükran Vahide Ablamızı** arayarak “*Başımız sağ olsun. Rabbim Fırıncı Ağabeyi Cennetiyle, Cemaliyle müşerref etsin. Bizi de dualarınızda unutmayın*” diyerek taziyelerini bildirdi.

Mehmed Fırıncı Ağabeyimizin cenaze namazını **4 Ekim Pazar** yarın öğle namazını müteakip Diyanet İşleri Başkanımız Prof. Dr. Ali Erbaş hocamız kıldırarak inşaallah.

Said Yüce

İstanbul İlim ve Kültür Vakfı, Mütevelli ve İcra Heyeti adına

MEHMED FIRINCI AĞABEY'İN CENAZESİ HAKKINDA

Fırıncı Ağabeyimizin cenazesi bugün (03.10.2020) saat 16.00 itibariyle Rüstempaşa Medresesinde olacaktır.

Yarın, (04.10.2020) pazar sabahı 11.00'e kadar Rüstempaşa Medresesinde mesafe kurallarına dikkat edilerek taziye, dua ve okumalar devam edecektir.

Said Yüce

İstanbul İlim ve Kültür Vakfı, Mütevelli ve İcra Heyeti adına

MEHMED FIRINCI AĞABEY'İN TAZİYE PROGRAMI HAKKINDA

Mehmed Fırıncı Ağabeyimizin taziye programı bugünden (04.10.2020) itibaren 10.10.2020 tarihine kadar Rüstempaşa Medresesinde saat 19:00 itibariyle mesafe kurallarına dikkat edilerek taziye, dua ve okumalar ile devam edecektir. Bizzat gelebileceğiniz gibi İİKV Youtube kanalından da canlı takip edebilirsiniz.

Said Yüce

İstanbul İlim ve Kültür Vakfı, Mütevelli ve İcra Heyeti adına

TAZIYE
MESAJLARI

Mehmed Fırıncı Ağabeyin Vefatı Münasebetiyle Alem-i İslam'dan Gelen Taziyeler

**Londra'dan Dar-ül Erkam Eğitim Vakfının yayınladığı Taziye me-
sajı:**

Bediüzzaman Said Nursi 'nin öğrencisi Mehmed Fırıncı ağabey dün, 3 Ekim 2020'de İstanbul'da vefat etti. 92 yaşındaydı. Bediüzzaman Said Nursi'ye 1950-1960 yılları arasında hizmet etti. Sonra hayatını Kur'an-ı Kerim'in şaheser yorumu olan Risale-i Nur Külliyyatının yayılmasına adanmıştı.

Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, dün Sahabi, Ebu Eyyub el-Ansari (RA) kabrinin bulunduğu İstanbul'da Eyüp Sultan Camii'nin kabristanına defnedilmesi için özel izin verdi.

Mehmed Fırıncı ağabey çok özlenecek bir insan. Onu yoğun İslam sevgisiyle, inancımızı tazelandirmesiyle ve güzel anılarla hatırlayacağız. Sağlam inancı olan nazik bir adamdı ve kalbinin saflığından ve neşeli tabiatından etkilenmeyen kimse yoktu.

أَنَا لِلَّهِ وَأَنَا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ وَعَافِهِ وَاعْفُ عَنْهُ وَأَكْرِمْ نُزُلَهُ وَوَسِّعْ مَدْخَلَهُ وَاغْسِلْهُ بِالْمَاءِ وَالطَّلْحِ
وَالْبَرَدِ وَنَقِّهِ مِنَ الْخَطَايَا كَمَا نَقَّيْتَ الثَّوْبَ الْأَبْيَضَ مِنَ الدَّنَسِ وَأَبْدِلْهُ دَارًا خَيْرًا مِنْ دَارِهِ
وَأَهْلًا خَيْرًا مِنْ أَهْلِهِ وَزَوْجًا خَيْرًا مِنْ زَوْجِهِ وَأَدْخِلْهُ الْجَنَّةَ وَأَعِذْهُ مِنْ
عَذَابِ الْقَبْرِ

Allah Teâlâ onun ruhuna rahmetle muamele etsin ve cennet-i âlâya girmeyi nasip etsin.

Bugün, 4 Ekim 2020, pazar günü Mehmed Fırıncı ağabeyin cenaze namazı, İstanbul Eyüp Sultan Camii'nde öğle namazından sonra kılındı ve Eyüp Sultan Camii kabristanına defnedildi.

Arabistan Mekke ve Medine Seyyidler Cemaatinin taziye mektubu:

Biz hem Mekke ve Medine Seyyidler Cemaati hem de Arabistan nur talebeleri olarak dua ediyor ve hatimleri indiriyor, taziyelerimizi sunuyoruz Allah gani gani rahmet eylesin.

Endonezya Nur talebeleri adına taziye mesajı:

Cenab-i Hak Fırıncı ağabeye rahmet eylesin. Mekânı cennet olsun inşallah.

Kürdistan ittihad-ı İslami Partisi Genel Başkanı Selahaddin Bahaddin Beyin Taziye Mesajı:

Üstad Bediüzzaman Said Nursi Hazretlerinin ahir ömründe hizmetinde bulunmuş, Risale-i Nurların muhtaç gönüllere ulaştırılmasında mühim vazifeler deruhte etmiş ve azim bir gayret ile ömrünün son demlerine kadar hizmete koşan, cevval, yüksek hamiyetli ve fedakâr Mehmed Fırıncı Ağabeyimizi Cenab-ı Hak cennet ve cemali ile müşerref etsin ve Resul-u Ekrem Efendimize komşu eylesin.

Kürdistan ittihad-ı İslami partisi olarak tüm nur talebelerine ve halis iman ve Kur'an hizmetkarlarına taziyelerimizi sunuyoruz. Merhum hocamızın ailesine sabırlar diliyoruz. Allah gani gani rahmet etsin.

Katar üniversitesinden Dr. Ali Ashi'nin taziye mesajı:

Allah, Mehmed Fırıncı hocamıza gani gani rahmet eylesin. Mekânı cennet olsun. Onun gittiği iman ve Kur'an hizmet yolunda bizlerin de gitmesini nasip etsin. Başımız sağ olsun.

Sudan Hartum Üniversitesinden Prof. Feyruz'un mesajı:

Selamun Aleykum.

Sübhanelle Medine-yi Münevvere'de Kuba Mescidinde iken büyük ağabeyimiz, babamız, hocamız ve Bediüzzaman hazretlerinin tevazu ve şefkat sahibi talebesi Mehmed Fırınıcđ ağabeyimizin vefat haberini aldım. Allah gani gani rahmet eylesin. Cennette Hz. Peygamberimiz (SAV), Üstadımız (RA) ve Kur'an hizmetkarları ile birlikte cem etsin. Mekânı Firdevs-i âlâ olsun. Tekrar başımız sağ olsun.

Ferdi taziye mesajı gönderenler:

Hindistan'dan Mohammad Anwar Khan Qasmi hocamız Deoband Alimleri adına, Fas'tan Prof. Abdülkerim Akevi ve Prof. Arabi Ebu Selham, Endonezya'dan Dr. Habibi ve Dr.Sujiad Zubeydi, Cezayir'den Prof. Ammar Jidel, Prof. Lahdar Şerit, Mehmed Fırınıcđ ağabeyin vefatı münasebetiyle taziyelerini sunuyorlar ve kendisine Allah'tan rahmet, yakınlarına sabır diliyorlar.

Ukrayna'dan Taziye Mesajları

Ukrayna Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Victor Kotsur

Hüzünle taziyelerimizi bildiriyoruz. Mehmed Fırınıcđ Hocamızın muhterem ailesine keder ve içten başsağlıklarımızı açıklıyoruz. ...

Onun davası yaşayacak! Derin hüznün duygusu ve samimi saygılarımızla

İzmail Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Yaroslav Kichuk

Büyük Üstad Said Nursi'nin Büyük talebesi Mehmed Fırıncı'nın vefatından dolayı en derin taziyelerimizi sunuyoruz.

Hatıramızda, aynı zamanda hem büyük bir alim ve aynı zamanda mütevazı, nazik bir büyük bir insan olarak kalacak.

Ternopil Üniversitesi Dekanı ve Bölüm Başkanı Ella Vladimirovna Bistritskaya

En derin taziyelerimi kabul edin. Biz böylesine efsanevi insanlar gittiklerinde üzülmür ve kayıplarının acısını kalbimizde hissederiz.

O sonsuza kadar bizim hatıramızda büyük bir insan, alim ve muallim olarak kalacak.

Pereyaslav Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Natalya İgnatenko ve Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı Doçent Doktor Oksana Kovtun

Sizlerle birlikte derinden üzülmüyoruz, bu büyük İnsan çok kişinin gönlünde güzel bir iz bıraktı. Mehmed Fırıncı sonsuza dek hatıramızda kalacak.

